

Κατηγορία: Αλληλεπίδραση Εκπαιδευτικών
και Μαθητών/-τριών

Λέσχες Μαθητών/-τριών

Εργαλειοθήκη
Επιτυχημένες Μαθησιακές
Πρακτικές για την Ευημερία
Όλων των Παιδιών

**ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΑΣΙΣΜΕΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΧΑΜΗΛΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΩΩΡΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ
ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ**

Red Barnet, MHPSS Collaborative

Ευχαριστίες

Συντάκτες του παρόντος εγγράφου και εταίροι του έργου είναι οι εξής:

Πανεπιστήμιο του Deusto, Ισπανία (Συντονιστής του Έργου)

ΚΜΟΡ – Κέντρο Κοινωνικής Δράσης και Καινοτομίας, Ελλάδα

Υπουργείο Παιδείας, Επιστημών και Καινοτομίας, Πορτογαλία

CESIE, Ιταλία

Πανεπιστήμιο του Δουβλίνου, Ιρλανδία

Red Barnet, MHPSS Collaborative, Δανία

Πανεπιστήμιο του Πόρτο, Πορτογαλία

Πανεπιστήμιο της Μάλτας, Μάλτα

Ευρωπαϊκή Ένωση Γονέων, Βέλγιο

Πανεπιστήμιο του Ελσίνκι, Φινλανδία

Πανεπιστήμιο του Νιουκάσλ Απόν Τάιν (Newcastle Upon Tyne), Ηνωμένο Βασίλειο

© Copyright 2024

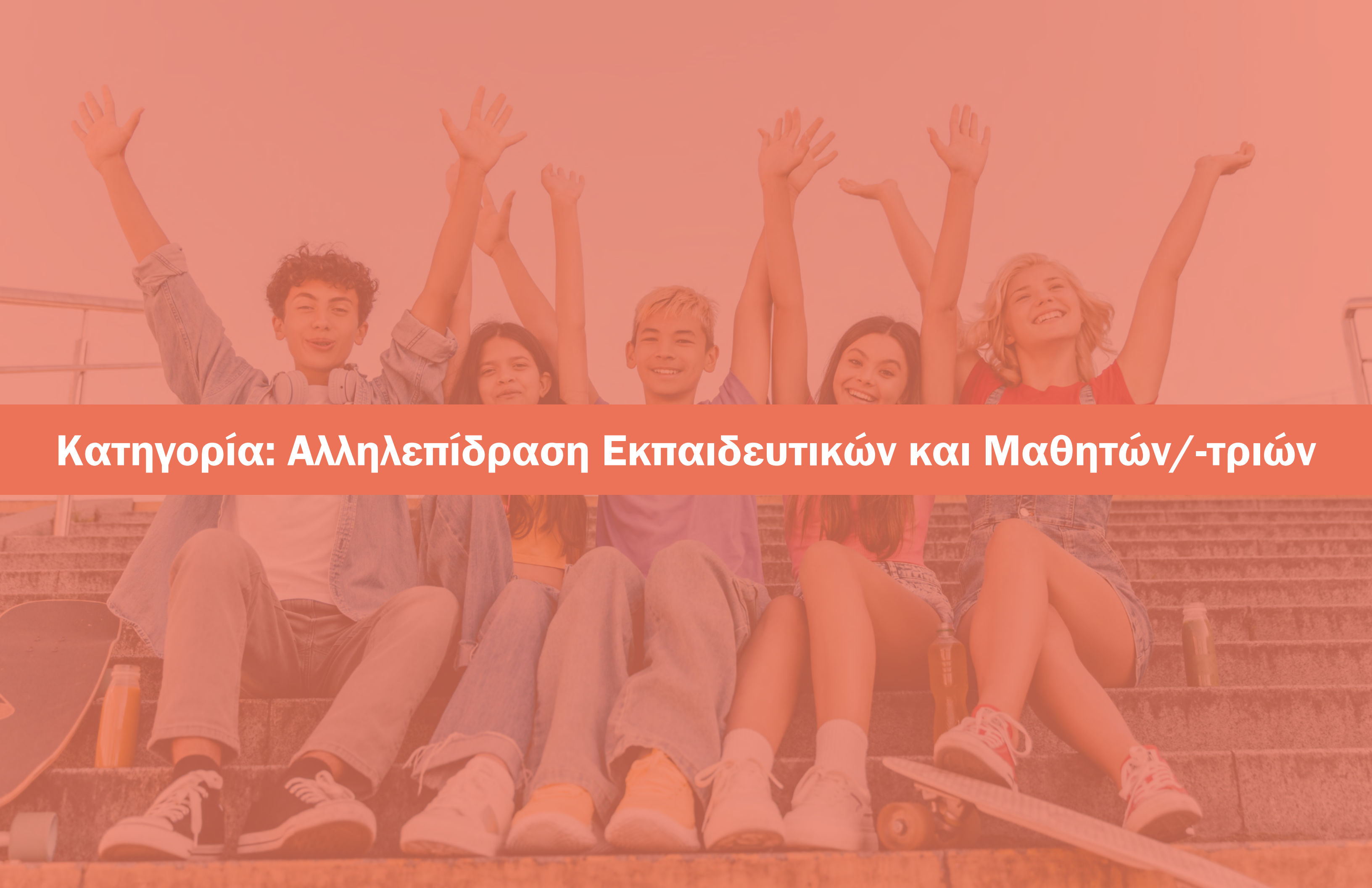
Η παρούσα εργασία διατίθεται με άδεια χρήσης Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY-NC-SA 4.0).

Ημερομηνία δημοσίευσης: 2024

Οι εικόνες χρησιμοποιήθηκαν με άδεια από το Shutterstock.com.

Το έργο αυτό χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Έρευνας και Καινοτομίας «Ορίζοντας Ευρώπη» της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της Συμφωνίας Επιχορήγησης αριθ. 101061288. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συντάκτη/-κτών και δεν αντικατοπτρίζουν κατ' ανάγκη εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Έρευνας. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές.

Κατηγορία: Αλληλεπίδραση Εκπαιδευτικών και Μαθητών/-τριών

Εισαγωγή

Η εργαλειοθήκη «Επιτυχημένες Μαθησιακές Πρακτικές για την Ευημερία Όλων των Παιδιών» είναι ένας πρακτικός πόρος που δείχνει πώς μπορούν να δημιουργηθούν επιτυχημένα μαθησιακά περιβάλλοντα στις τάξεις, τα σχολεία και τις κοινότητες. Βοηθά τους/τις εκπαιδευτικούς και τους/τις διευθυντές/-ντριες των σχολείων να αναπτύξουν αποτελεσματικούς χώρους μάθησης, οι οποίοι βελτιώνουν τις βασικές δεξιότητες, υποστηρίζουν τους/τις μαθητές/-τριες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και αναπτύσσουν τις κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες των παιδιών. Η εργαλειοθήκη βασίζεται σε είκοσι (20) μελέτες περίπτωσης από εννέα (9) ευρωπαϊκές χώρες και παρουσιάζει πρακτικές στρατηγικές που έχουν εφαρμοστεί σε πραγματικά σχολεία.

Οι εν λόγω μελέτες περίπτωσης προέρχονται από σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε όλη την Ευρώπη που βοήθησαν με επιτυχία μαθητές/-τριες με χαμηλές επιδόσεις και απέτρεψαν την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου. Η έρευνα διεξήχθη σε διάφορα σχολεία στην Πορτογαλία, την Ιρλανδία, τη Φινλανδία, τη Δανία, την Ισπανία, την Ελλάδα, την Ιταλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Μάλτα. Από αυτά τα σχολεία συγκεντρώσαμε συγκεκριμένες πρακτικές που βελτιώνουν τόσο την ακαδημαϊκή μάθηση όσο και την κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη.

Η εργαλειοθήκη οργανώνεται γύρω από πέντε (5) βασικούς τομείς επιτυχημένων μαθησιακών περιβαλλόντων:

Παιδαγωγικές
Προσγγίσεις

Αλληλεπίδραση Εκπαιδευτικών
και Μαθητών/-τριών

Συνεργασία μεταξύ
Συνομηλίκων

Συνεργασία Σχολείου -
Οικογένειας - Κοινότητας

Ευημερία και Υποστήριξη

Αν και κάθε εργαλείο τοποθετείται σε έναν από τους παραπάνω τομείς, πολλά εργαλεία λειτουργούν σε πολλούς τομείς. Για παράδειγμα, οι «Διαδραστικές Ομάδες» όχι μόνο βοηθούν τους/τις μαθητές/-τριες να εργάζονται μαζί, αλλά επίσης δημιουργούν συνδέσεις με την κοινότητα, ενισχύουν την ευημερία και βελτιώνουν τα ακαδημαϊκά αποτελέσματα.

Είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό ότι τα πιο επιτυχημένα σχολεία χρησιμοποιούν πολλά εργαλεία ταυτόχρονα. Παρά το γεγονός ότι κάθε εργαλείο μπορεί να βοηθήσει από μόνο του, τα καλύτερα αποτελέσματα προκύπτουν από την αξιοποίηση και των πέντε (5) τομέων σε ολόκληρο το σχολείο. Σας συμβουλεύουμε να εξετάσετε τα τρέχοντα δυνατά σημεία και τους τομείς βελτίωσης του σχολείου σας για να μπορέσετε να επιλέξετε τα πιο χρήσιμα εργαλεία για την περίπτωσή σας.

Η παρούσα εργαλειοθήκη είναι διαθέσιμη ως διαδικτυακή πλατφόρμα σε επτά (7) γλώσσες: ισπανικά, πορτογαλικά, αγγλικά, φινλανδικά, μαλτέζικα, ελληνικά και ιταλικά. Όλα τα εργαλεία έχουν δοκιμαστεί προσεκτικά και έχουν αναπτυχθεί μέσω διαλογικής συνημιουργίας με σχεδόν 1.000 συμμετέχοντες/-χουσες στο έργο SCIREARLY, μεταξύ των οποίων προσωπικό σχολείων, μαθητές/-τριες, οικογένειες και μέλη της κοινότητας.

Μοιραζόμαστε επιτυχημένες πρακτικές από διαφορετικά μαθησιακά περιβάλλοντα με προσιτό τρόπο και εργαζόμαστε για τη δημιουργία σχολείων όπου όλα τα παιδιά μπορούν να ευδοκιμήσουν ανεξάρτητα από το υπόβαθρό τους.

Γλωσσάριο

Η ενότητα του γλωσσάριου είναι απαραίτητη σε αυτή την εργασία για την παροχή σαφών ορισμών των βασικών όρων και εννοιών, ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι/-λες οι χρήστες/-στριες, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών, των διευθυντών/-ντριών σχολείων, των εμπειρογνομόνων εκπαίδευσης, των φορέων χάραξης πολιτικής και των μελών της κοινότητας, μπορούν να κατανοήσουν πλήρως και να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τις επιτυχημένες πρακτικές διδασκαλίας και μάθησης. Αυτή η ενότητα συμβάλλει στην κάλυψη τυχόν κενών στην ορολογία, καθώς και στη συνεπή κατανόηση διευκολύνοντας την εφαρμογή τεκμηριωμένων στρατηγικών και τη βελτίωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων των μαθητών/-τριών.

Διαλογική Διδασκαλία και Μάθηση

Η διαλογική διδασκαλία και μάθηση δίνει έμφαση στον διάλογο ως το πρωταρχικό μέσο για την επίτευξη κατανόησης, μάθησης και ανάπτυξης. Μια διαλογική προσέγγιση στη διδασκαλία και τη μάθηση στοχεύει στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος στο οποίο όλοι/-λες οι μαθητές/-τριες, οι εκπαιδευτικοί και άλλα μέλη της κοινότητας συμμετέχουν ενεργά σε έναν ουσιαστικό και με σεβασμό διάλογο. Ακολουθούν ορισμένες από τις βασικές αρχές της Διαλογικής Διδασκαλίας και Μάθησης:

Διασφάλιση ότι η φωνή όλων εκτιμάται εξίσου και ότι όλοι/-λες έχουν την ευκαιρία να συνεισφέρουν στον διάλογο. Αυτό ενθαρρύνει τις διαφορετικές απόψεις και βεβαιώνει ότι όλες οι φωνές ακούγονται.

Αναγνώριση και εκτίμηση του πολιτισμικού υπόβαθρου και των εμπειριών όλων των μαθητών/-τριών και των εκπαιδευτικών. Αυτό συμβάλλει στη δημιουργία ενός μαθησιακού περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς και με μεγαλύτερη κατανόηση.

Οι διαλογικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ μαθητών/-τριών, εκπαιδευτικών-μαθητών/-τριών και εντός της κοινότητας είναι προσανατολισμένες προς τον μετασχηματισμό του κοινωνικοπολιτισμικού πλαισίου και δημιουργούν βέλτιστες συνθήκες για μάθηση και ανάπτυξη.

Συνδημιουργία νοήματος και κατανόησης μέσω του διαλόγου μεταξύ μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών. Αυτή η συνεργατική διαδικασία συμβάλλει στην εμβάθυνση της κατανόησης και της διατήρησης των πληροφοριών.

Οικοδόμηση αισθήματος κοινότητας και αμοιβαίας υποστήριξης μεταξύ μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών. Η αρχή αυτή προάγει τη συνεργασία και τη συλλογική ευθύνη για τη μάθηση.

Σεβασμός και εκτίμηση των διαφορών μεταξύ μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών. Ο διάλογος θα πρέπει να γιορτάζει τη διαφορετικότητα και να τη χρησιμοποιεί ως πόρο μάθησης. Ενθαρρύνει την κριτική σκέψη και προτρέπει όλους/-λες να σκέφτονται σε βάθος και να αμφισβητούν τις παραδοχές.

Συναισθηματική Διάσταση

Αναγνωρίζει τη σημασία των ποιοτικών σχέσεων στη μάθηση. Οι επιτυχημένες πρακτικές δημιουργούν ένα υποστηρικτικό περιβάλλον στο οποίο οι μαθητές/-τριες και οι εκπαιδευτικοί αισθάνονται ασφαλείς, υποστηριζόμενοι/-νες και σίγουροι/-ρες ότι μπορούν να εκφράσουν τα συναισθήματα και τις εμπειρίες τους.

Αυθεντική Μάθηση

Διασφαλίζει ότι ο διάλογος και η μάθηση είναι συναφείς με τις εμπειρίες και τα πλαίσια της πραγματικής ζωής των μαθητών/-τριών και των εκπαιδευτικών. Αυτό καθιστά τη μάθηση πιο ουσιαστική και εφαρμόσιμη.

Διαγλωσσικότητα

Όταν ένα άτομο μιλάει σε μια γλώσσα, ενώ ένα άλλο άτομο απαντά σε μια άλλη.

Τάξεις Υποδοχής

Τάξεις στις οποίες τα παιδιά με άλλη μητρική γλώσσα φοιτούν σε ειδικές τάξεις όπου χρησιμοποιείται η διαγλωσσικότητα για να βοηθηθούν να μάθουν τη γλώσσα της χώρας υποδοχής - με σκοπό να εισέλθουν στη γενική εκπαίδευση, καθώς αποκτούν γλωσσική επάρκεια.

Λέσχες Μαθητών/-τριών

Βήματα Υλοποίησης:

Προετοιμασία (Καθήκοντα Σχολικής Διεύθυνσης):

- Προσαρμογή του Προγράμματος Σπουδών: Το σχολείο μπορεί να προσαρμόσει το επίσημο σχολικό πρόγραμμα σπουδών για να δημιουργήσει λέσχες σε διάφορους τομείς που ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών και αξιοποιούν τις ειδικές δεξιότητες των εκπαιδευτικών που μπορούν να συμβάλουν σε αυτές.
- Ανάλογα με τη διάρθρωση του σχολικού ωραρίου, μπορεί να είναι απαραίτητη η προσαρμογή του προγράμματος των τάξεων. Για παράδειγμα, όλες οι συναντήσεις της Λέσχης μπορεί να γίνονται τα απογεύματα της Τετάρτης ή ίσως μετά τη λήξη της σχολικής βάρδιας. Οι μαθητές/-τριες θα επιλέγουν τις λέσχες που θέλουν να παρακολουθήσουν μεταξύ αυτών που προσφέρονται.
- Το σχολείο μπορεί να θέσει στους/στις μαθητές/-τριες ευθείες ερωτήσεις, προκειμένου να αποφασίσει ποιες λέσχες θα προσφέρει, όπως για παράδειγμα: Τι θα θέλατε να μάθετε στο σχολείο; Πώς θα θέλατε να μαθαίνετε στο σχολείο; Μπορεί επίσης να είναι χρήσιμες γενικότερες ερωτήσεις, όπως: Ποιο θα ήταν το τέλειο μάθημα για εσάς; Τι σας κάνει ευτυχισμένους/-νες στο σχολείο;
- Για να βελτιωθεί ο κοινωνικός αντίκτυπος των λεσχών, το σχολείο μπορεί να ρωτήσει τους/τις εκπαιδευτικούς για το τι θα ήθελαν να αλλάξουν στην κοινότητά τους, ποιοι/ποιες μαθητές/-τριες θεωρούν ότι είναι άορατοι/-τες στην παρούσα σχολική δομή και να σκεφτούν πώς θα μπορούσε να τους/τις βοηθήσει μια Λέσχη.
- Το σχολείο, για να βελτιώσει τη λειτουργία και τη συνάφεια των Λεσχών, μπορεί να ζητήσει από τους/τις εκπαιδευτικούς να σκεφτούν τις ιδιαίτερες ικανότητες και τα ενδιαφέροντά τους. Για παράδειγμα, ο/η καθηγητής/-τρια των εικαστικών μπορεί να είναι τραγουδιστής/-στρια, καλλιτέχνης/-χινιδα τσίρκου ή να του/της αρέσει να παίζει επιτραπέζια παιχνίδια. Ο/Η καθηγητής/-τρια φυσικών επιστημών μπορεί να έχει γνώσεις οικιακής γεωργίας ή να ενδιαφέρεται για την παρασκευή αρωμάτων.

Το εργαλείο αυτό αναδεικνύει την ευκαιρία να αναπτυχθούν νέοι δεσμοί μεταξύ μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών και να αυξηθεί η δέσμευση των μαθητών/-τριών μέσω της δημιουργίας καινοτόμων μαθησιακών περιβαλλόντων και της προώθησης νέων διδακτικών μεθοδολογιών. Ο κύριος στόχος είναι η δημιουργία ενός συνόλου μη υποχρεωτικών ομαδικών καταστάσεων στις οποίες οι μαθητές/-τριες μπορούν να μάθουν από διαφορετικές μεθοδολογίες ή/και διαφορετικές δραστηριότητες ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους και τις μοναδικές δεξιότητες και τη δημιουργικότητα των εκπαιδευτικών. Για τον λόγο αυτό, τα εν λόγω περιβάλλοντα ονομάζονται Λέσχες. Στη μελέτη περίπτωσης που ακολουθεί, το κοινό-στόχος είναι μαθητές/-τριες ηλικίας 12 έως 19 ετών, αν και μπορεί να προσαρμοστεί και σε μικρότερους/-ρες μαθητές/-τριες. Λόγω της ευελιξίας του εργαλείου, μπορεί να ωφελήσει μαθητές/-τριες από διαφορετικά κοινωνικά περιβάλλοντα και με διαφορετικές συνθήκες. Οι κύριες δραστηριότητες μπορούν να αναπτυχθούν σύμφωνα με τις προτεραιότητες του σχολείου. Ωστόσο, οι εκπαιδευτικοί έχουν μεγάλη ελευθερία, καθώς θα αναπτύξουν δραστηριότητες με βάση τις ιδιαίτερες δεξιότητες, και τα προσωπικά τους ενδιαφέροντα, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη και τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών τους.

Προετοιμασία (Καθήκοντα Εκπαιδευτικών)- Δημιουργία Λέσχης:

- Η σύνδεση των αναγκών των μαθητών/-τριών με τις ικανότητες και τα ενδιαφέροντα των εκπαιδευτικών είναι το κλειδί για την επιτυχία της Λέσχης.
- Οι εκπαιδευτικοί είναι υπεύθυνοι/-νες για τη δημιουργία και τη διατήρηση κάθε Λέσχης. Θα πρέπει να καταρτίσουν ένα περιγραφικό έγγραφο με τον στόχο της Λέσχης, τις κύριες μεθοδολογίες, σημειώσεις σχετικά με το περιεχόμενο και τη λειτουργία (συμπεριλαμβανομένων πρακτικών θεμάτων όπως ο ελάχιστος και μέγιστος αριθμός μαθητών/-τριών, οι απαραίτητες υλικές συνθήκες κ.λπ.) Το μέγεθος της Λέσχης μπορεί να εξαρτάται από διάφορες πτυχές, όπως το είδος της δραστηριότητας που πρόκειται να αναπτυχθεί και οι διαθέσιμοι χώροι του σχολείου.
- Η ελευθερία των εκπαιδευτικών να δημιουργούν και να είναι δημιουργικοί/-κές επισημάνθηκε ως ένας από τους βασικούς παράγοντες για την επιτυχία αυτής της δραστηριότητας.
- Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να συνεργαστούν στην ίδια Λέσχη για να αναπτύξουν νέες διδακτικές μεθοδολογίες, συνεργασία και κοινωνικές σχέσεις. Για παράδειγμα, ένας/μία εκπαιδευτικός μπορεί να δυσκολεύεται να αναπτύξει καλή σχέση με τους/τις μαθητές/-τριες. Ωστόσο, όταν εργάζεται μαζί με έναν/μία άλλο/-λη εκπαιδευτικό που το βρίσκει ευκολότερο, μπορεί να αναπτύξει νέους δεσμούς και καλύτερες σχέσεις.

Υλοποίηση:

- Οι μαθητές/-τριες τείνουν να επιλέγουν Λέσχες με καθηγητές/-τριες που ήδη γνωρίζουν. Είναι σημαντικό οι μαθητές/-τριες να έχουν την ευκαιρία να μάθουν για όλες τις Λέσχες που προσφέρονται. Η στρατηγική πρέπει να επιλέγεται ανάλογα με τη δομή, την κουλτούρα και τους πόρους του σχολείου. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πραγματοποίηση παρουσιάσεων που εξηγούν τις καθημερινές δραστηριότητες και τους στόχους της Λέσχης θα βοηθήσει τους/τις μαθητές/-τριες να επιλέξουν τη σωστή Λέσχη για τον εαυτό τους.

Ορισμένες προτάσεις είναι οι εξής:

- Οι εκπαιδευτικοί να παρουσιάζουν τη δική τους Λέσχη σε κάθε τάξη ή σε πολλές τάξεις ταυτόχρονα.
- Ανακοινώσεις σε πίνακες και άλλο υλικό με πληροφορίες.
- Οι συμμετέχοντες/-χουσες μαθητές/-τριες μπορούν να μοιράζονται τις εμπειρίες τους με μαθητές/-τριες άλλων τμημάτων ή/και σχολικών τάξεων.
- Η αίτηση και η εγγραφή μπορούν να γίνουν απευθείας με τον/την εκπαιδευτικό, τους/τις διευθυντές/-ντριες του σχολείου ή διαδικτυακά (π.χ. χρησιμοποιώντας την πλατφόρμα του σχολείου).
- Είναι σημαντικό να ελέγχετε ότι οι μαθητές/-τριες δεν είναι εγγεγραμμένοι/-νες σε δύο Λέσχες που λειτουργούν ταυτόχρονα.
- Το όριο των μαθητών/-τριών που συμμετέχουν σε κάθε Λέσχη εξαρτάται από το πρόγραμμα και τη δομή της Λέσχης.

Παρακολούθηση και Αξιολόγηση:

- Η συμμετοχή είναι το πρώτο σημάδι για το αν μια Λέσχη λειτουργεί καλά. Αν οι μαθητές/-τριες δίνουν το παρών και συνεχίζουν να προσέρχονται, αυτό σημαίνει ότι θέλουν να είναι εκεί.
- Δεν απαιτείται δοκιμή, καθώς η Λέσχη δεν είναι υποχρεωτική. Ωστόσο, οι αυτοαξιολογήσεις των μαθητών/-τριών είναι σημαντικές για την κατανόηση της τρέχουσας προόδου τους και την εύρεση ικανοτήτων που θέλουν να επεξεργαστούν. Οι αξιολογήσεις της Λέσχης βοηθούν τους/τις εκπαιδευτικούς να κατανοήσουν τι θα μπορούσε να αλλάξει στις δραστηριότητές τους. Καλό θα ήταν η αξιολόγηση να μην γίνεται υπό την καθοδήγηση των διευθυντών/-ντριών του σχολείου, καθώς αυτό θα μπορούσε να κάνει τους/τις εκπαιδευτικούς να αισθάνονται περιορισμένοι/-νες και χωρίς κίνητρα.
- Συνιστάται να δίνεται στους/στις μαθητές/-τριες η ελευθερία να αλλάζουν από τη μία Λέσχη στην άλλη. Αυτό μπορεί να συμβεί κατά τη διάρκεια των πρώτων εβδομάδων ή κατά τη διάρκεια ολόκληρης της σχολικής χρονιάς.
- Ο τερματισμός, η αλλαγή ή η συγχώνευση των Λεσχών συμβαίνει συνήθως στο τέλος του σχολικού έτους. Ωστόσο, αν ο/η εκπαιδευτικός θεωρεί ότι οι δραστηριότητες δεν λειτουργούν ή αν οι μαθητές/-τριες δεν συμμετέχουν, μπορούν να γίνουν αλλαγές κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Η συγχώνευση δημοφιλών Λεσχών με λιγότερο δημοφιλείς Λέσχες μπορεί να βοηθήσει τους/τις μαθητές/-τριες να ενδιαφερθούν για νέα πράγματα και τους/τις εκπαιδευτικούς να συνεργαστούν και να μάθουν δουλεύοντας με τους/τις συναδέλφους τους.
- Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να ενθαρρύνονται να μοιράζονται τα διδάγματα που αποκομίζουν από τη μία χρονιά στην άλλη.
- Μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να είναι σε θέση να μετασχηματίσουν ή να αναδημιουργήσουν τις Λέσχες τους.

Παραδείγματα και Μελέτες Περίπτωσης:

Οι Λέσχες μέσα από τα μάτια των μαθητών/-τριών:

Στο σχολείο της μελέτης περίπτωσης, οι μαθητές/-τριες μοιράστηκαν τις απόψεις τους για τις Λέσχες κατά τη διάρκεια μιας συζήτησης σε ομάδα εστίασης:

«[Η Λέσχη είναι] μια ανακούφιση από την πίεση του σχολείου».

«Διατήρησα καλή σχέση με τον καθηγητή μου [στα εικαστικά] επειδή πήγαινα στη Λέσχη».

«Συνήθως, οι Λέσχες έχουν πιο διασκεδαστικά μαθήματα, είναι μια στιγμή για να αλληλεπιδράσεις με τον καθηγητή. Στη λέσχη αγγλικών μαθαίνουμε αγγλικά, αλλά με παιχνίδια, με δραστηριότητες. Κάνουμε πράγματα που δεν θα κάναμε σε μια κανονική τάξη. Αυτός είναι μάλλον ο λόγος για τον οποίο συνεχίζουμε να πηγαίνουμε».

Οι Λέσχες από τη σκοπιά των εκπαιδευτικών:

Οι εκπαιδευτικοί μοιράστηκαν επίσης τις απόψεις τους για τις Λέσχες κατά τη διάρκεια συνεντεύξεων:

«Ο τρόπος με τον οποίο εργάζομαι στη Λέσχη είναι εντελώς διαφορετικός από τον τρόπο με τον οποίο εργάζομαι κατά τη διάρκεια των κανονικών μαθημάτων [...] Η Λέσχη είναι σχεδόν ένα οικογενειακό περιβάλλον στο οποίο αισθανόμαστε ευπρόσδεκτοι. Οι μαθητές μπορούν να κάθονται όπου θέλουν. Μαθαίνουν να διαχειρίζονται τον χώρο και κάνουμε φιλικές συζητήσεις. Με ρωτούν για τα πάντα και τους απαντώ για τα πάντα. Α, και στη Λέσχη, έχω μαθητές μικτών ικανοτήτων από την 5η, την 6η και την 7η τάξη, όλοι μαζί».

Το εργαλείο αυτό προέρχεται από μια μελέτη περίπτωσης σε ένα πορτογαλικό σχολείο. Το σχολείο βρίσκεται σε ένα εσωτερικό τμήμα μιας μεγάλης αστικής περιοχής κοντά στο Πόρτο. Το σχολικό συγκρότημα συγκαταλέγεται μεταξύ των πιο μειονεκτικών δημόσιων σχολείων της χώρας. Βρίσκεται σε ένα πολύ ευάλωτο κοινωνικοοικονομικά περιβάλλον, με πάνω από το 50% των οικογενειών των μαθητών/-τριών να λαμβάνουν οικονομική κρατική στήριξη και με το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των γονέων να είναι εντυπωσιακό (η συντριπτική πλειοψηφία δεν έχει ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση).

Οι σημερινές σχολικές Λέσχες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων δραστηριότητες όπως η Λέσχη Γλωσσών (CLIP), η Σχολική Αθλητική Λέσχη (συμπεριλαμβανομένου του σκέιτινγκ), η Μουσική Λέσχη, η Λέσχη Σκακιού, η Λέσχη Ρομποτικής και η Λέσχη Τεχνών (με δραστηριότητες αγγειοπλαστικής και πλαστικής έκφρασης).

Μερικά πραγματικά παραδείγματα περιγραφών των Λεσχών παρουσιάζονται παρακάτω.

Ονομασία της Λέσχης	Περιγραφή της Λέσχης
Αθλητική Λέσχη (σκέιτινγκ)	Αποστολή της Σχολικής Αθλητικής Λέσχης είναι να παρέχει πρόσβαση σε τακτικό και ποιοτικό αθλητισμό προωθώντας την ακαδημαϊκή επιτυχία των μαθητών/-τριών, τον υγιεινό τρόπο ζωής, τις αξίες και τις αρχές που σχετίζονται με την ενεργό συμμετοχή των πολιτών.
Λέσχη Σκακιού	Το σχολείο σας δίνει την ευκαιρία να μάθετε ένα από τα πιο διασκεδαστικά παιχνίδια στον κόσμο. Γιατί δεν έρχεστε να μάθετε να παίζετε σκάκι; Είναι πολιτισμός. Είναι ένα παιχνίδι που υπάρχει εδώ και χιλιετίες και είναι διαδεδομένο σε πολλούς πολιτισμούς. Έχει μαθηματική βάση, διεγείρει την προσοχή, τη συγκέντρωση και τη λογική σκέψη, μια δεξιότητα που μπορεί να σας βοηθήσει να γίνετε άσος στο σχολείο, και είναι ένα καλό μέρος για να κάνετε φίλους και φίλες.
Στούντιο Origami	Το Origami είναι μια αρχαία τέχνη που προέρχεται από την ιαπωνική αυτοκρατορική αυλή. Πρόκειται για μια τεχνική που, μέσω της κίνησης των χεριών πάνω στο χαρτί, το μεταμορφώνει μέσω του διπλώματος δημιουργώντας νέα σχήματα. Το Στούντιο Origami στοχεύει στην προώθηση πρακτικών εμπειριών γνώσης της τεχνικής Origami στο πλαίσιο της καλλιτεχνικής έκφρασης. Στόχος του είναι επίσης να ενθαρρύνει τις θετικές κοινωνικές αλληλεπιδράσεις κατά τη διάρκεια του ελεύθερου χρόνου των μαθητών/-τριών συμβάλλοντας σε ένα υγιές σχολικό περιβάλλον.

Οφέλη:

Οι Λέσχες είναι ένα εργαλείο που βοηθά τους/τις μαθητές/-τριες να συνδεθούν με το σχολικό περιβάλλον, τους/τις εκπαιδευτικούς και τους/τις συμμαθητές/-τριές τους, γεγονός που τους/τις βοηθά να νιώσουν συνδεδεμένοι/-νες με τη σχολική κοινότητα. Οι λέσχες αποτελούν συγχρόνως ένα μέσο για να έρθουν πιο κοντά οι εκπαιδευτικοί στους/στις μαθητές/-τριες με τρόπο που να μπορούν να τους/τις κατανοήσουν καλύτερα. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν, συν τοις άλλοις, να ανακαλύψουν νέες μεθοδολογίες διδασκαλίας και να έχουν την ελευθερία να πειραματιστούν και να καινοτομήσουν γύρω από τις μεθοδολογίες που γνωρίζουν εκφράζοντας τη δημιουργικότητά τους.

Συμβουλές Επιτυχίας:

Παρακινήστε τους/τις εκπαιδευτικούς να συνδέσουν τις ανάγκες των μαθητών/-τριών με τα δυνατά σημεία και τις γνώσεις τους.

Βοηθήστε τους/τις εκπαιδευτικούς να αισθάνονται ελεύθεροι/-ρες να δοκιμάζουν νέα πράγματα και στηρίξτε τους σε αυτό.

Ενθαρρύνετε τους/τις μαθητές/-τριες να συμμετέχουν στις Λέσχες και βρείτε τρόπους για να ευαισθητοποιήσετε σχετικά το σχολικό περιβάλλον.

Δώστε μεγάλη προσοχή στην προσέλευση των μαθητών/-τριών στις Λέσχες και υποστηρίξτε τις προσπάθειες παρακολούθησης από τους/τις εκπαιδευτικούς· μπορεί να είναι το κλειδί για να γίνουν ουσιαστικές και αποτελεσματικές αλλαγές.

Ενθαρρύνετε τους/τις εκπαιδευτικούς να μοιράζονται τις εμπειρίες και τα έργα τους με τους/τις συναδέλφους τους, ώστε να μπορούν να μάθουν από αυτούς/-τές και να αναπτύξουν νέες ιδέες.

Συμπέρασμα:

Αυτή η εργαλειοθήκη προτείνει μια απαιτητική στρατηγική για τους/τις εκπαιδευτικούς και τους/τις διευθυντές/-ντριες σχολείων. Οι λέσχες έχουν τη δυνατότητα να αλλάξουν τον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές/-τριες αντιλαμβάνονται το σχολείο και τον τρόπο με τον οποίο αλληλεπιδρούν με τους/τις καθηγητές/-τριες και τους/τις συμμαθητές/-τριές τους. Μπορούν να αυξήσουν τη δέσμευση, την ευημερία και τη μάθηση των μαθητών/-τριών, τόσο άμεσα μέσω των δραστηριοτήτων της Λέσχης όσο και έμμεσα, στις κανονικές τάξεις, και ως συνέπεια του μετασχηματισμού που μπορεί να επιφέρει όσον αφορά τα συναισθήματα, τους δεσμούς και τις σχέσεις με τους/τις εκπαιδευτικούς και το σχολείο που μπορεί να διευκολύνει η συμμετοχή σε μια Λέσχη (για τους/τις μαθητές/-τριες, αλλά και για τους/τις εκπαιδευτικούς).

**ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΑΣΙΣΜΕΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΧΑΜΗΛΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΩΡΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ
ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ**

Red Barnet, MHPSS Collaborative

Το έργο αυτό χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Έρευνας και Καινοτομίας «Ορίζοντας Ευρώπη» της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της Συμφωνίας Επιχορήγησης αριθ. 101061288. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συντάκτη/-κτών και δεν αντικατοπτρίζουν κατ' ανάγκη εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Έρευνας. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές.